ΜΟΥΣΙΚΗ

κατα τη γνωμη μου

του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Επιστροφή στην κλασική μουσική

Νέλλη Σεμιτέκολο — *Τζ. Χολ* — *Τ. Γουόκερ* — *Δ. Φωτόπουλος* — *Κ. Γερμανού*

Τα τελευταία χρόνια, μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η παρουσία της πιανίστας Νέλλης Σεμιτέκολο έχει συνδεθεί με την προβολή της μουσικής συγχρόνων τάσεων. Από τους «πιστούς» που θεώρησαν ότι μπορούν να διακονούν ως εκτελεστές τα σύγχρονα έργα, λίγοι, πολύ λίγοι είναι εκείνοι που τελικά έχουν συμβάλει ουσιαστικά σ' αυτή την προσπάθεια. Ανάμεσά τους η Νέλλη Σεμιτέκολο μπορούμε να πούμε ότι είναι η σημαντικότερη, με επιδιώξεις που σημάδεψαν την εποχή της άνθησης της σύγχρονης μουσικής γραφής στον τόπο μας.

Όλα αυτά όμως τα χρόνια δεν έτυχε να την ακούσουμε ως σολίστα σε έργα της παραδοσιακής κλασικής εποχής. Το πρόσφατο ρεσιτάλ της με δύο έργα - κολοσσούς του πιανιστικού ρεπερτορίου, τις παραλλαγές Γκόλντμπεργκ του Μπαχ και τη σονάτα αρ. 5 του Μπραμς, προκάλεσε, θα λέγαμε, «συναγερμό» για ένα ρεσιτάλ πιάνου — στα μέτρα βέβαια της Αθήνας.

Πραγματικά η «επιστροφή» της Σεμιτέκολο στο παραδοσιακό ρεπερτόριο ήταν ένα πιανιστικό γεγονός, γιατί σφραγίστηκε με μια εντυπωσιακή εκτέλεση και στα δύο σκέλη της, την τεχνική και τη μουσική πλευρά, με μια τέλεια διαφοροποίηση στο ύφος των δύο έργων: προκλασικό (Μπαχ) και κλασικορομαντικό (Μπραμς). Ήχος, πεντάλ, δυναμική δραματικές και λυρικές αποστροφές ζυγιασμένες με γνώση και ευαισθησία.

Δεν θα σταματήσουμε στις όποιες τεχνικές λεπτομέρειες, που γνωρίζει ασφαλώς η πιανίστα μας. Τέτοια έργα όπως, ιδιαίτερα, οι «Παραλλαγές» του Μπαχ, παίζονται και ξαναπαίζονται και πάλι παίζονται, μια ολόκληρη ζωή. Το ρεσιτάλ με Μπαχ και Μπραμς εγγράφεται στο ενεργητικό της Νέλλης Σεμιτέκολο (Παλλάς, 21.1.88).

Δύο συναυλίες μουσικής δωματίου την εβδομάδα που πέρασε. Φαινόμενο σπάνιο — ευπρόσδεκτο ωστόσο. Να ελπίσουμε ότι κάτι αρχίζει να αλλάζει στο χώρο της μουσικής;

Να δημιουργούνται δηλαδή τα μικρά ενόργανα συγκροτήματα, αυτά που σε όλο τον κόσμο πλάτυναν και προώθησαν σε βάθος τη μουσική καλλιέργεια του κοινού. Ορισμένες ενδείξεις μας αφήνουν να ελπίζουμε για μια τέτοια μουσική άνοιξη. Άλλο τώρα αν, από τις δύο συναυλίες που αναφέραμε, η μία είναι «εισαγώγιμη», προσφορά του Βρετανικού Συμβουλίου.

Αντίθετα, συγκροτήματα άλλα με ξένους και άλλα με Έλληνες καλλιτέχνες, συμβάλλουν ιδιαίτερα στη μουσική δραστηριότητα μιας πόλης. Κοινό — αλλά και καλλιτέχνες γενικά — έρχονται σε άμεση, ζωντανή επαφή με τις νέες ερμηνευτικές αντιλήψεις και τις διαφορετικές, ποικίλες τεχνικές λεπτομέρειες.

Το ντούο Τζούτι Χολ Φλάντο και Τίμοθι Γουόκερ κιθάρα, μ' ένα ευρύτατο φάσμα συνθετών στο πρόγραμμα τους (από τον Τέλεμαν έως τον Ιμπέρ και τον Ντεμπισί και από τους Μοζίνο και Ροντρίγκο έως τον Γκουαρνιέρι και άλλους νεότερους μας χάρισε μια συναρπαστική βραδιά. Η ποικιλία αλλά και η σύνθεση του προγράμματος, η τεχνική και η μουσική ευαισθησία των δύο καλλιτεχνών, ο άψογος συγχρονισμός στην εκτέλεση και πάνω απ' όλα η γοητεία του ήχου τους, θα μείνουν για πολύ, πολύ καιρό στη μνήμη μας. Και κάτι άλλο ακόμα: Διαβάσαμε στο πρόγραμμα ότι το αγγλικό αυτό ντούο έδωσε συναυλίες και σε άλλες πόλεις: Πύργο, Βέροια, Μυτιλήνη, Χαλκίδα. Θαυμαστή ιδέα. Μέγα μάθημα για την επαρχία (Βρετανικό Συμβούλιο, 27.1.88).

Την ίδια μέρα, το ίδιο απόγευμα, ακούσαμε ένα άλλο ντούο, φλάουτο και πιάνο, με τους Δημήτρη Φωτόπουλο και Καλλιόπη Γερμανού, αντίστοιχα, με έργα — στο πρώτο μέρος που ακούσαμε — «τη Σονάτα του Μπαχ» σε σολ ελασ. και τη Σερενάτα έργο 41 του Μπετόβεν.

Διαφορετικοί χαρακτήρες, ως μουσικοί, οι δύο καλλιτέχνες έχουν ακόμα πολύ δρόμο να διανύσουν αν θέλουν να «κατακτήσουν» το χώρο της μουσικής δωματίου. Και πριν από κάθε τι το συγχρονισμό στην εκτέλεση, που πάσχει σοβαρά (ατάκες, τελειώματα φράσεων, ακόμα, κάποτε, και ενδιάμεσα στη φράση).

Σημειώνουμε επίσης την έλλειψη εκφραστικής σύμπνοιας ανάμεσα στο φλάουτο και το πιάνο. Καθαρή τεχνικά και εκφραστική η αντιστικτική κίνηση και γενικά η μελωδία του πιάνου και στα δύο έργα. Ενώ είναι ψυχρός και αδύναμος ο ήχος — ιδιαίτερα στην υψηλή περιοχή — στο φλάουτο («Παρνασσός» 27.1.88).